

οἱ δὲ Τούρκοι εἰσελθόντες ὄρμησαν εἰς ἀφαρπαγὴν τῶν γυναικοπαίδων· τότε ὁ μὲν Α. Βρατζάνος τὴν δεξιὰν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Δ. Βρατζάνου, ὄντος ἀομμάτου καὶ μένοντος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, ἀσπασθεὶς, ἔδωκε τὸ σημεῖον τῷ Ι. Σιδέρῳ, ὁ δὲ Ι. Σίδερος θέσας τὸ πῦρ ἀνέτρεψε τοὺς πάντας ὑπὸ τοὺς βράχους καὶ συνεταφίασεν, ἐξαιρουμένης μόνον τῆς γυναικὸς τοῦ προξένου Δαρμάρα, ἣ ὁποία μετὰ δύο παιδίων ὑπὸ ἓνα βράχον κρυφθεῖσα ἐσώθη, καὶ ἐλευθερωθεῖσα ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1824 διηγεῖτο ταῦτα, τὰ ὁποία πρέπει νὰ ᾧσιν ἀληθῆ, διότι ὅλοι οἱ εἰρημένοι ἄνδρες Ψαριανοὶ καὶ Ῥουμελιῶται εὐρέθησαν ὑπὸ τῶν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθόντων Ἑλλήνων ἔξω τοῦ τείχους φονευμένοι.

Τὸ δὲ πλῆθος τῶν φονευθέντων, ὡς οἱ αἰχμαλωτισθέντες τότε καὶ ἔπειτα ἐλευθερωθέντες διηγοῦντο, ἦν ἀναρίθμητον, διότι τὸ ὅλον ἐκεῖνο μέρος καὶ τὰ περὶ ἐκτείνοντο σώμασιν.

Ὡς δὲ ἐν παλαιοκίχστρω, οὕτως ἐκλείσθησαν Ψαριανοὶ τε καὶ Πάριοι ἐν τῷ νησιδίῳ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ πολλὰς ἡμέρας ἐκεῖ πρὸς τοὺς Τούρκους πολεμοῦντες πολλὴν αὐτοῖς θραῦσιν ἐπήνεγκον.

Μὴ ἔχοντες ὅμως οἱ ἐν αὐτῷ τροφὰς διηρέθησαν, διότι οἱ μὲν Ψαριανοὶ ἦσαν γνώμης νὰ μὴ παραδοθῶσιν, οἱ δὲ Πάριοι νὰ παραδοθῶσιν. Τῶν Ψαριανῶν λοιπὸν κατὰ κοινὴν συμφωνίαν διὰ κολυμβήματος εἰς τὴν νῆσον ἀποδάντων καὶ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἁγίας Παναγίας καταφυγόντων, οἱ Πάριοι σχεδίαν κατασκευάσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ παράλιον μὲ σημαίαν λευκὴν. Οἱ δὲ Τούρκοι αὐτοὺς παραλαβόντες ἔφερον πρὸς τὸν Πασᾶν, ὅστις διέταξεν, εἰπὼν ὅτι δὲν ἔπρεπεν ὡς μὴ Ψαριανοὶ νὰ πολεμήσωσι, καὶ τοὺς ἐκρέμασαν. Τὰ πλεῖστα δὲ γυναικόπαιδα ἐπιβιασθέντα ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ Τσώτση, ὑπὸ τὸ παλαιόκαστρον